

In een laatste titel regelt de wet van 21 december 2009 de toegang tot betalingssystemen in België. De betalingsdienstaanbieders en de betalingsdienstaanbieders uit andere lidstaten van de EER, die een rechtspersoon zijn, hebben het recht in België toegang te krijgen tot betalingssystemen, mits zij voldoen aan de voorwaarden voor toetreding die deze systemen bepaald hebben. Deze toegang is onderworpen aan objectieve, niet-discriminerende en proportionele regels, welke in verhouding staan tot de noodzaak van bescherming tegen risico's zoals het afwikkelings-, exploitatie- en bedrijfsrisico, en de bescherming van de financiële en operationele stabiliteit van het betalingssysteem.

Tot slot zijn een reeks bestuursrechtelijke en strafrechtelijke sancties in de wet van 21 december 2009 opgenomen teneinde de naleving ervan te garanderen.

BANK- EN KREDIETWEZEN

Betalingsinstelling – Tussenpersoon in bank- en beleggingsdiensten – Vordering tot staking betalingsdiensten

Wet van 22 december 2009 tot wijziging van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten en tot instelling van de vordering tot staking van de inbreuken op de wet van 10 december 2009 betreffende de betalingsdiensten (BS 19 januari 2010)

De wet van 22 december 2009 zet een aantal bepalingen om van de richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 betreffende betalingsdiensten in de interne markt tot wijziging van de richtlijnen 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG en 2006/48/EG en tot intrekking van richtlijn 97/EG, de beroepsprocedure en de vordering tot staking betreffen. De wet van 22 december 2009 wijzigt de artikelen 121 en 122 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, teneinde de daarin voorziene mogelijkheid om beroep in te stellen bij het hof van beroep te Brussel en bij de Raad van State tegen bepaalde beslissingen van de CBFA, uit te breiden tot betalingsinstellingen die door de wet van 21 december 2009 betreffende het statuut van de betalingsinstellingen, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en de toegang tot betalingssystemen aan een vergunningsplicht en aan het prudentieel toezicht van de CBFA worden onderworpen. Daarbij wordt tevens van de gelegenheid gebruik gemaakt om deze mogelijkheid uit te breiden tot tussenpersonen in

bank- en beleggingsdiensten zoals bedoeld in de wet van 22 maart 2006 betreffende de bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten en de distributie van financiële instrumenten, nu dit niet was gebeurd bij de invoering door deze laatste wet van het nieuwe statuut van tussenpersoon in bank- en beleggingsdiensten. Als gevolg van de wijziging kunnen vanaf 1 november 2009 betalingsinstellingen en tussenpersonen in bank- en beleggingsdiensten bij het hof van beroep te Brussel beroep instellen tegen elke beslissing van de CBFA waarbij het hen een dwangsom of een administratieve geldboete oplegt. Bij de Raad van State kan vanaf 1 november 2009, volgens een versnelde procedure, beroep worden ingesteld door:

- 1) de tussenpersoon in bank- en beleggingsdiensten, tegen de beslissingen tot inschrijving of tot weigering van inschrijving in een categorie van het register van de tussenpersonen in bank- en beleggingsdiensten, tot schrapping, tot verbod van activiteiten, tot schorsing, tot wijziging van de inschrijving en tot aanmaning, alsook tegen de beslissingen die het verlies van rechtswege van inschrijving tot gevolg hebben, die de CBFA heeft genomen krachtens de artikelen 7, § 2, en 18 van de wet van 22 maart 2006 betreffende de bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten en de distributie van financiële instrumenten;
- 2) de aanvrager van een vergunning voor de activiteit van betalingsinstelling, tegen de beslissingen in verband met een vergunning die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 8 van de wet van 21 december 2009 op het statuut van de betalingsinstellingen, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en de toegang tot betalingssystemen. Eenzelfde beroep kan worden ingesteld indien de CBFA geen uitspraak heeft gedaan binnen de door de wet vastgestelde termijnen. In dit laatste geval wordt het beroep behandeld als was de aanvraag verworpen;
- 3) de betalingsinstelling, tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen in verband met een project voor de opening van een bijkantoor in een andere lidstaat van de EER krachtens artikel 19, lid 3, van de wet van 21 december 2009 op het statuut van de betalingsinstellingen, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en de toegang tot betalingssystemen;
- 4) de betalingsinstelling, tegen de beslissingen die de CBFA heeft genomen krachtens artikel 35, § 1, tweede lid, 1°, 3° en 4° en tegen de gelijkaardige beslissingen genomen krachtens artikel 44 van de wet van 21 december 2009 op het statuut van de betalingsinstellingen, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en de toegang tot betalingssystemen (schorsing betalingsinstelling, ver-

vangung bestuurders, herroeping vergunning). Het beroep schorst de beslissing en haar bekendmaking, tenzij de CBFA, bij ernstig gevaar voor de betalingsdienstgebruikers, haar beslissing uitvoerbaar heeft verklaard niettegenstaande elk beroep.

Tot slot voert de wet de mogelijkheid in om vanaf 1 april 2010 vorderingen tot staking in te stellen bij de voorzitter van de rechtbank van koophandel teneinde het bestaan vast te stellen en de staking te laten bevelen van een zelfs onder het strafrecht vallende daad waarbij de wet van 10 december 2009 over de betalingsdiensten of van een van haar uitvoeringsbesluiten wordt overtreden.

FINANCIËEL RECHT

Witwasreglementering

Wet van 18 januari 2010 tot wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, en het Wetboek van Vennootschappen (BS 26 januari 2010, geen bijzondere datum van inwerkingtreding)

De wet van 18 januari 2010 strekt er toe de richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2005 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme om te zetten naar Belgisch recht. Hiertoe worden een aantal wijzigingen aangebracht aan de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, alsmede aan het Wetboek van Vennootschappen.

De richtlijn 2005/60/EG heeft de richtlijn 91/308/EEG van 10 juni 1991 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld opgeheven en een regeling uitgewerkt teneinde de Europese normen in overeenstemming te brengen met diverse aanbevelingen van de Financiële Actiegroep tegen het Witwassen van Geld (FAG). De richtlijn 2005/60/EG wordt daarnaast aangevuld met de uitvoeringsmaatregelen opgenomen in de richtlijn 2006/70/EG van de Commissie van 1 augustus 2006 tot vaststelling van uitvoeringsmaatregelen van de richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de definitie van politiek prominente personen en wat betreft de technische criteria voor vereenvoudigde klantenonderzoeksprocedures en voor vrijstellingen op grond van occasionele of zeer beperkte financiële activiteiten.

Een groot aantal van de aanbevelingen van de FAG (die nu in de richtlijn zijn opgenomen) waren reeds in het Belgisch recht opgenomen door de wet van 12 januari 2004 tot wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld. Gezien de richtlijn 2005/60/EG verdere modaliteiten vastlegt voor de toepassing van de in de richtlijn opgenomen aanbevelingen was een bijkomende aanpassing van de Belgische regeling noodzakelijk. De wet van 18 januari 2010 voert daarnaast een aantal aanpassingen door teneinde het wettelijk kader volledig conform te maken aan bepaalde aanbevelingen geformuleerd in het kader van de evaluatie van het Belgische stelsel ter bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme die in juni 2005 door FAG werd uitgevoerd om na te gaan of het stelsel conform is aan de FAG-aanbevelingen en om de doeltreffendheid ervan te toetsen.

Een groot deel van de wijzigingen aan de wet van 11 januari 1993 heeft betrekking op de klantenonderzoeksvereisten die de wet oplegt aan de privésector (invoering van meer gedetailleerde bepalingen over de identificatie van de cliënt en de uiteindelijke begunstigde en over de verificatie van hun identiteit; omzetting van bepaalde door de richtlijn 2005/60/EG voorziene modaliteiten betreffende de risicogeoriënteerde benadering waarbij ten aanzien van het cliënteel is voorzien in een aantal versoepelde en in een aantal strengere klantenonderzoeksvereisten; voorwaarden waaronder een beroep mag worden gedaan op een derde zaakaanbrenger om de klantenonderzoeksvereisten toe te passen; verscherpte klantenonderzoeksmaatregelen voor politiek prominente personen, ...).

Bepaalde verplichtingen die momenteel enkel voor de financiële sector gelden, worden uitgebreid tot de niet-financiële beroepen als bedoeld in de wet van 11 januari 1993. Het gaat om de verplichting om een schriftelijk verslag op te stellen wanneer ongebruikelijke verrichtingen of handelingen worden vastgesteld, en om interne controleprocedures in te stellen om de verrichtingen en handelingen op te sporen die mogelijk verband houden met het witwassen van geld of de financiering van terrorisme.

Tot slot voert de wet van 18 januari 2010 een artikel 515*bis* in het Wetboek van Vennootschappen in, dat een transparantieplichting inhoudt voor personen die stemrechtverlenende effecten verwerven van een andere naamloze vennootschap dan bedoeld in de artikelen 514 en 515 van het Wetboek van Vennootschappen die aandelen aan toonder of gedematerialiseerde aandelen heeft uitgegeven, indien de stemrechten verbonden aan die